

Paulo Coelho

NOG ALTIJD

Schrijver Paulo Coelho (71) is geliefd om zijn spirituele spreuken. Ook zijn nieuwe roman 'Hippie' staat er vol mee. We selecteerden er zeven en legden die aan hem voor.

Tekst **MEREL DADO** Illustraties **ANNE STALINSKI**

1. Maak het simpel en je zult gelukkiger worden

„Ik draag de ideeën van de hippiecultuur in mijn hart. Maak je leven simpel, trek de natuur in, probeer gezond te eten en luister naar goede muziek. Het is geen rockscience. Maar de wereld gaat de andere kant op, daarom wilde ik dit boek schrijven. Iedereen weet wat er mis is en we moeten het kwaad bestrijden. Niet door een community op te richten, of iets te posten tegen het een of ander, kwaad bestrijd je door een voorbeeld te stellen.

Kijk naar mijn geboorteland, Brazilië, daar is het heel ingewikkeld. De president is afgezet, met idiote argumenten. En nu is het een puinsooi, dat leidt tot extremisme en zo komen er steeds meer rechtse politici. Toen ik daarover nadacht, wilde ik vertellen over hippies. Die volgden misschien niet de regels, maar ze hadden wel ethiek. Ik was er zelf ook een. We werden gehaat door de regering, maar dat kon ons niks schelen. Toentertijd

wisten mensen niks over hippies. Ze dachten dat we alleen maar stoned waren, de liefde bedreven en naar vreselijke muziek luisterden, maar het was de beste periode van mijn leven.”

2. Wie magie wil leren, dient te beginnen met om zich heen te kijken

„Tegenwoordig wordt veel waarde gehecht aan diploma's halen, maar diploma's betekenen niets. Vroeger had je adellijke titels, was je de graaf van X of de hertog van Y. Diploma's zijn de nieuwe adellijke titels, je hebt er hard voor gewerkt, maar aan het eind van het verhaal kun je geen baan vinden. Je kunt dus beter doen wat je graag wilt, want op een universiteit ga je niks leren. Je leert door te proberen, met vallen en opstaan. Levenservaring is veel belangrijker dan een diploma.”

3. Op reis leer je alles wat je voor de rest van je leven nodig hebt

„Als je reist leer je dat je geen angst hoeft te hebben als je buiten je comfortzone komt. Je leert dat je erop kunt rekenen

dat mensen je helpen. Je ouders zeggen misschien dat je niet met vreemden moet praten, maar ze hebben juist veel interessants te vertellen. Geniet van de reis en de ontmoetingen, denk niet na over het doel. Dat zijn voor mij de regels van een gezond leven.

Mijn reis naar Santiago de Compostella in 1986 was een keerpunt. Toen heb ik besloten dat als ik een schrijver wilde zijn, ik een boek moest schrijven. Terug in Brazilië heb ik een tijdschrift opgericht om over mijn reis te vertellen en zo is het begonnen.

Hippie speelt zich deels af in Amsterdam, waar ik in de jaren 70 een tijdje woonde. Ik hoor van vrienden dat Amsterdam nu overvol is door alle toeristen. Ze vinden het vreselijk, ze zeggen dat er geen doorkomen meer aan is. Het liefst ga ik nooit terug naar plaatsen waaraan ik mooie herinneringen heb. Parijs, Machu Picchu, Amsterdam. Ik bewaar ze liever als schatten in mijn hart. Maar na de publicatie van *Veronika besluit te sterven* (1998) moest ik in Amsterdam zijn voor een televisie-interview. Ik vermeed de plekken die ik kende van vroeger, maar daar wilde die opnameploeg juist naartoe. We gingen naar het pand waar ik een kamer huurde toen ik in Amster-

**‘MET DIPLOMA'S
VIND JE GEEN BAAN’**

EEN HIPPIE

»»

Flower power

Op zijn website publiceerde Coelho deze foto's uit zijn hippietijd.

dam verbleef, maar dat was nu een chic hotel. Het was een ramp voor mij.

Ik ben klaar met reizen. Ik heb het heel mijn leven gedaan. Ik ga naar het bos hier om de hoek en doe wat binnen een uur vanaf Genève is te bereizen. Ooit zal ik misschien weer reizen, maar nu niet. In Brazilië kom ik niet meer, ik heb er veertig jaar van mijn leven gewoond, dat is genoeg.”

4. Het enige doel van het leven is ons te bevrijden van wat we niet nodig hebben

„We verzamelen allemaal spullen. Ik heb vrienden die heel veel auto's hebben. Ze kunnen niet in al die auto's tegelijk rijden, maar toch kopen ze telkens een nieuwe. We stoppen zoveel spullen in ons huis, maar er zit een grens aan. Bovendien kun je niets meenemen naar het volgende leven. Die ophoping geldt ook voor kennis. We denken dat als we maar veel kennis verzamelen, we veel leren dat we een enorm ontwikkeld persoon zullen zijn, maar dat is niet zo. Denk je dat je door lezen iets leert? Nee. En van leren word je ook niet wijzer. Wat heb je bijvoorbeeld aan een cursus vechtsport, als je op het moment dat het erop aankomt je instinct moet gebruiken, een deel van je hoofd dat niet over kennis gaat?

Ik slaag er redelijk in mezelf te bevrijden van wat ik niet nodig heb. Ik probeer niet te veel dingen te kopen. Ik draag altijd zwarte kleren, zodat ik niet hoeft te kiezen. Ik heb een e-reader om boeken te lezen. Een grote boekenkast in huis is alleen om op te scheppen. Als ik ze weleens zie bij mensen thuis denk ik, mijn god, wat proberen die mensen te bewijzen? Ze hebben toch geen tijd die boeken een tweede keer te lezen. Het is alleen maar om indruk te maken op het bezoek.”

**‘EEN GROTE
BOEKENKAST IS
ALLEEN OM OP
TE SCHEPPEN’**

Paulo
Coelho

Paulo Coelho (71) is een Braziliaanse schrijver van 'spirituele romans'. Bijna al zijn boeken zijn autobiografisch en gaan over de reizen die hij maakte en waar hij veel van leerde. Die levenslessen deelt hij graag, onder meer via Facebook (29 miljoen volgers) en Twitter (15 miljoen volgers). Zijn bekendste boek is *De alchemist* (1988), over een herdersjongen die droomt over een schat en daarnaar op zoek gaat. Coelho's boeken zijn in meer dan tachtig talen vertaald en hij verkocht er meer dan 200 miljoen. Hij is bijna veertig jaar getrouwd met Christina Oiticica, een Braziliaanse kunstenaar. Samen wonen ze in Genève. Critici zijn niet altijd te spreken over de kwaliteit van Coelho's boeken. In *Vrij Nederland* werd hij vergeleken met schilder Bob Ross: populair en veelbekeken (of gelezen, in dit geval), maar niet echt serieus te nemen. Coelho zegt al lang geen recensies meer te lezen.

Hippie verschijnt bij uitgeverij **De Arbeiderspers** (€20).

5. Voor mensen die drempels willen nemen, zijn deuren altijd open

„Het was mijn droom om schrijver te worden en zo de wereld te veranderen; een megalomaan idee, niet gelukt natuurlijk. Als je jong bent, denk je dat je de wereld kunt veranderen. Het is wel gelukt mezelf te veranderen. Ik was heel lang een schrijver zonder boek. Ik besloot: ik kan mijn droom opgeven, of ik kan de droom gaan leven. Toen ik *De pelgrimstocht naar Santiago* schreef, dacht ik dat niemand geïnteresseerd zou zijn in mijn reis. Het is onvoorstelbaar dat ik honderden miljoenen boeken heb verkocht.

Iedereen kan zijn leven veranderen. De meeste mensen vinden het eng en ze blijven liever veilig in hun comfortzone. Het is moeilijk om te luisteren naar wat je ziel je vertelt. Ik ben ook weleens bang, maar ik verstijf nooit van angst en ik ga door. Ik ben bijvoorbeeld altijd bang als ik een nieuw boek schrijf, omdat ik niet weet of het gaat lukken goed onder woorden te brengen wat ik voel. Elke keer als ik een boek schrijf, ontdek ik een nieuwe Paulo.”

6. Praat, maar probeer niemand te overtuigen

„Sociale media zijn een ramp geworden. Voor mij is het een manier om contact te houden met mijn lezers, maar dat is het. Mensen worden fundamentalisten op sociale media. Ze gaan niet naar Facebook om iets nieuws te ontdekken, maar om gelijkgestemden te vinden. Zo lezen ze nooit de andere kant van het verhaal.

Ik zie hoe kinderen van vrienden in het hotel blijven op vakantie om maar online te zijn. Misschien hebben zij er plezier van, maar het is niks voor mij. Je zult van mij nooit een post zien waarin ik in een auto zit, of opschep over mijn appartement. Wel zal ik blijven proberen op sociale media contact te maken met mijn lezers.”

7. Ware liefde is een vraag zonder antwoord

„Wat moet ik daarover zeggen? Waarom hou ik van mijn vrouw? Ik weet het niet. En zij weet niet waarom ze van mij houdt. We moeten dat mysterie respecteren.” ■

‘WAAROM HOU IK VAN MIJN VROUW? IK WEET HET NIET’

